

5. TEMA - Doğa ve Evren

1. Etkinlik

A) Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını TDK Türkçe Sözlük'ten ve TDK Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü'nden bulunuz.

Kelime veya Kelime Grubu | Sözlükteki Anlamı

<i>güzergâh</i>	-Yolüstü uğranılacak, geçilecek yer
<i>emektar</i>	-Bir görevde uzun süre kalıp o işe emeği geçmiş olan
<i>haşhaş</i>	-Gelincikgillerden, kapsüllerinden afyon elde edilen, tohumlarından yağ çıkarılan bir yıllık ve otsu bir kültür bitkisi
<i>kaplıca</i>	-Ilıca
<i>rota</i>	- Bir gemi veya uçağın gidiş yönü, izleyeceği yol.
<i>ipin ucunu kaçırmak</i>	-yönetimde veya bir şeyi kullanmada gereken ölçüyü yitirmek
<i>bükme</i>	-Bükme işi
<i>caba</i>	-Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç, zorlu, sürekli çalışma, gayret

B) Anlamlarını öğrendiğiniz kelime ve kelime gruplarından üç tanesini seçerek bunları birer cümlede kullanınız.

- İstanbul'a giderken güzergah değiştirerek Ankara'ya uğradık.
- Haşhaşlı çöreği çok seviyorum.
- Uçaklar kendilerine verilen rotayı izler.

2. Etkinlik: Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayınız.

1. Yazar ve ailesinin gezecekleri yerlerin özelliklerini araştırma sebepleri nelerdir? Açıklayınız.
2. Afyon'a komşu olan iller hangileridir?
3. Metinde, Afyon'a ait hangi tarihî ve doğal güzelliklerin adı geçmektedir? Açıklayınız.
4. Yazarın Afyon gezisinde en ilginç bulduğu şey nedir?
5. Ülkemizin hangi şehirlerini gezip görmek istiyorsunuz? Nedenleriyle açıklayınız.
6. Bir şehir kuracak olsanız şehrinizin hangi özelliklere sahip olmasını isterdiniz? Açıklayınız.

1-Gezecekleri yerde neler yemeleri, hangi tarihi yapıları ziyaret etmeleri gerektiğini öğrenmek, ziyaret esnasında sıkıntı çekmemek için gezecekleri yerleri araştırıyorlar.

2-Eskişehir, Konya, Isparta, Denizli, Uşak ve Kütahya.

3-Karahisar Kalesi, İhsaniye Kervansarayı, Emre Gölü, Kayıhan Göynüş Vadisi, Kaya Kiliseleri, Kocatepe, İncehisar Peribacaları.

4- Çamur banyosu.

5-Çanakkale'yi görmek istiyorum. Çanakkale Savaşı'nda canını veren atalarımızın oradayken hissettikleri duyguları ben de yaşamak isterim.

6-Şehrimde her evin en fazla iki katlı olmasını, her yerinde parklar bahçeler olmasını, trafiğin olmamasını, fabrikaların çevreye duyarlı bir şekilde işlemlerini, herkesin iş sahibi olmasını isterdim.

3. Etkinlik

A) Aşağıdaki görselleri inceledikten sonra "Dünyanın Yedi Harikası" başlıklı metni noktalama işaretlerine dikkat ederek okuyunuz.

DÜNYANIN YEDİ HARİKASI

Geçen gün öğretmenimiz dünyanın yedi harikasını anlattı bize: Keops Piramidi, Babil'in Asma Bahçeleri, Zeus Heykeli, İskenderiye Feneri, Rodos Heykeli, Halikarnas Mozolesi, Artemis Tapınağı. Bu "kıymetli" yapılar maalesef korunamamış. Bazen doğal afetler bazense insanoğlu zarar vermiş, parçalamış. Yalnızca Keops Piramidi kalmış ayakta.

Ancak bu harika yapılar, hepimizin yaşadığı dünyaya ait. Okuduğum bir kitapta "Her insan ayrı bir dünyadır." yazıyordu. Ben de kendi dünyamın yedi harikasını düşündüm bugün. Benim yaşamımdaki yedi harika şeyi... Sonra annemin güzel sesini duydum mutfaktan. Beni çağırıyordu. Listemdeki ilk harikayı bulmuştum işte. Yaşamımdaki tüm insanları, hayvanları, nesnelere, mekânları düşündüm, hatta yapabildiğim şeyleri bile... Listem yavaş yavaş oluşuyordu kafamda. Yavaşça mutfığa doğru ilerlerken kendime şu sözü verdim: Benim harikalarımın dağılıp parçalanmasına, zarar görmesine izin vermeyeceğim.

Seçil VARDAR

B) Yukarıdaki metinden hareketle kendi dünyanızın harikalarını anlattığınız bir konuşma yapınız.

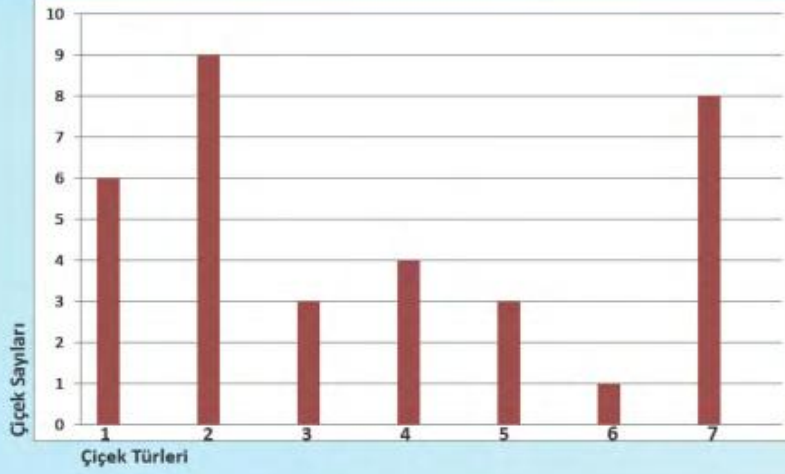
Sevgili arkadaşlar

Bu konuşmamda sizlere benim dünyamın yedi harikasını sizlere anlatacağım.

Birinci harikam annem ve babamdır. En değerli varlıklarımdır. İkinci olarak kardeşlerimdir. Onlar benim için çok kıymetlidir. Üçüncü olarak benim bu zamana kadar eğitilip yetişmemi sağlayan öğretmenlerimdir. Onların değerleri ölçülemez. Dördüncü olarak bayrağımızdır. Bayraksız olamayız. Beşinci olarak vatanımdır. Ülkemi çok severim. Altıncı olarak Türk milletidir. Türk insanı çok değerlidir. Yedinci olarak yaşadığımız dünyadır.

4. Etkinlik

Afyon gezisine katılan yazar, Afyon'daki çiçekçilerden birine girerek annesi için bir buket hazırlamıştır. Grafikteki sütunlar çiçek türlerini, grafiğin sol tarafındaki sayılar ise bukette yer alan çiçek sayılarını göstermektedir. Bukette bir tane kırmızı gül bulunmaktadır. Diğer sütunlardaki çiçek türlerini aşağıdaki bilgilerden hareketle siz yazınız.

Bilgiler:

1. Bukette, kırmızı gülün sayısından üç fazla beyaz gül bulunmaktadır.
2. Bukette, birbiriyle eşit sayıda pembe ve beyaz karanfil vardır.
3. Beyaz gülün sayısından iki fazla kırmızı karanfil bulunmaktadır.
4. Beyaz karanfil sayısının üç katı sarı papatya vardır.
5. Boş kalan sütun ise beyaz papatya sayısını göstermektedir.

Sorular:

1. Hangi iki çiçek türünün sayılarının toplamı 17'dir?
2. Size göre soldan 4. sütun hangi çiçek türünün sayısını göstermektedir?
3. En az sayıdaki çiçek türü sayısı ile en çok sayıdaki çiçek türü sayısının toplamı kaçtır?
4. Grafikteki çiçek isimlerini sağdan sola doğru sıralayınız.

5. Etkinlik

A) Aşağıda verilen özelliklerden hangileri okuduğunuz "Afyon" metninde görülmektedir? Yanlarına çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.

Yer ve zaman belirsizdir.	
Gezip görülen bir yer anlatılmıştır.	☒
Gerçekte var olmayan bir yer anlatılmıştır.	
Sahnele canlandırılmak üzere yazılmıştır.	

B) Yukarıda özelliklerini işaretlediğiniz metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

Gezi yazısı

B) Mektup

C) Fabl

D) Masal

C) "Afyon" metninin tür özelliklerini taşıyan bir metin yazınız. Metninize uygun bir başlık koymayı unutmayınız.

İZMİR SAAT KULESİ

İzmir saat kulesine gitmeye karar verdik. Mersin'den kendi arabamız ile yola çıktık. Akşam üzeri 22'de yola çıktık sabah 8 gibi İzmir'deydik. İzmir'de gitmek istediğimiz belki de tek yer saat kulesi idi. Çünkü daha önce çoğu kez İzmir'e gelmiştik. Ama bir türlü saat kulesine gidememiştik. Tüm ihtişamı ile saat kulesi karşımızda duruyordu.

Saat Kulesi'nin etrafı beyaz mermerden, diğer bölümleri kesme taştan yapılmıştı. Üçer çeşmesi ile kurnası, ortasında da fiskiyeleri de vardır. Ay yıldız kabartmalar mükemmel ötesiydi. Gerçekten beklediğim kadarıyla vardı. İzmir Saat Kulesi kendisinden bekleneni vermişti bana göre birde, çok şaşırdım noktası yapıldığı günden bu yana sadece bir kere durmuştur. Oda depremden dolayı daha sonra onarılmış ve çalışmaya devam etmiştir.

6. Etkinlik: Okulunuzda yürüttüğünüz bir proje kapsamında sınıf olarak gezi düzenleyeceğinizi hayal ediniz. Bu gezinin planını yaparak aşağıdaki formu doldurunuz.

GEZİ PROGRAMI

Eğitim Kurumunun Adı:

Atatürk Ortaokulu

Gezi Tarihi:

02.01.2020

Gezi Yeri:

Avdar Vadisi

Geziye Çıkış Saati:

09.00

Geziden Dönüş Saati:

15.00

Gezi Katile Başkanı:

Mehmet Ali İZİTİN

Sınıf Rehber Öğretmeni:

Arca NAZİT

Takip Edilecek Yol:

Sahil yolu-Avdar yolu

Gezinin Amacı:

Doğa ve milli parkları tanımak

Gezinin Konusu:

Doğal çevreyi ve milli parkların gezilmesi

Gezi İçin Belirlenen İnceleme - Araştırma Görevi:

Avdar'deki bitki çeşitliliğini araştırınız

Değerlendirme:

Milli park kavramı tanıtıldı.

Bitki çeşitliliği incelendi.

Basınç ve sıcaklık ölçümleri yapıldı.

7. Etkinlik

A) Aşağıdaki cümleleri inceleyiniz. Sıfat tamlamalarını bularak örnekteki gibi altlarını çiziniz.

Yeni doğan güneşi seyrediyoruz.

Balıkçıların kovalarında irili ufaklı balıklar var.

Eğlenceli bir gezi olacağı benziyor.

Kız Kulesi, masalsı bir kuledir.

Her yerde tarihî yapılar var.

Bugün ilginç bir efsane dinledik.

B) Aşağıdaki atasözlerini sıfatlar ve isimler bölümlerinden uygun sözcükleri seçerek örnekteki gibi tamamlayınız.

1.*keskin.sirke*..... küpüne zarar
2. pas tutmaz.
3. kırağı çalmaz.
4. kendini buğday ambarında sanır.
5. kara gün içindir.

SIFATLAR

İşleyen demir pas tutmaz.
Acı patlıcan kırağı çalmaz.
Aç tavuk kendini buğday ambarında sanır.
Ak akçe kara gün içindir.

İSİMLER

GELECEK DERSE HAZIRLIK

Yaşadığınız çevredeki su kaynakları ile ilgili bilgi toplayınız.